



## ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

|               |  |                     |                        |
|---------------|--|---------------------|------------------------|
| Факультет     | Образотворче мистецтво   | Рівень вищої освіти | перший (бакалаврський) |
| Кафедра       | Теорії і історії мистецтв                                      | Рік навчання        | 1                      |
| Галузь знань  | 02 Культура і мистецтво  | Вид дисципліни      | Обов'язкова            |
| Спеціальність | 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація | Семестри            | 2                      |

## ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОГО МИСТЕЦТВА

Семестр II (весна 2025)  
27 січня — 10 травня

|                     |  |
|---------------------|--|
| <b>Викладач</b>     | Найденко Вікторія Олександровна, зав.кафедри теорії і історії мистецтв, ст.викладач, доктор філософії (канд.мист.)<br><a href="mailto:naydenko.viktoriia@ksada.org">naydenko.viktoriia@ksada.org</a> – Найденко В.О. |
| <b>E-mail</b>       |  |
| <b>Заняття</b>      | За розкладом   |
| <b>Консультації</b> | Екзаменаційні  |
| <b>Адреса</b>       | Ауд. 110, 1 поверх та ауд.205, поверх 2, корпус 3, вул. Мистецтв 8   |
| <b>Телефон</b>      | (057) 720-23-47 (кафедра)  |

Затверджено на засіданні кафедри ТІМ  
Протокол №2 від 29.08.2024 р.

## **КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧАМИ**

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є Telegram та електронна пошта. Під час звернення, здобувач(ка) обов'язково має вказати своє прізвище, ім'я рік навчання, академічну групу та назив дисципліни. Роботи рубіжного контролю та поточні завдання надсилаються на пошту викладача або в Telegram з обов'язковим підписом файлу та у зазначені дедлайни таким чином: *прізвище\_ завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.*

## **ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ**

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

## **НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ**

1. Годж С. Коротка історія мистецтва / пер. з англ. П.Мигаль. Л.: Вид-во Старого Лева, 2021. 224 с.
2. Фартінг С. Історія мистецтва [пер. з англ]. Х.: Віват, 2019. 576 с.
3. Ходж А.Н. Історія мистецтва. Живопис від Джотто до наших днів [пер. з англ]. Х.: Фактор, 2012. 208с.

## **ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ**

Основні та додаткові навчальні матеріали, слайди, ілюстрації тощо можна переглянути у загальному зі студентами Telegram-чаті «Історія зарубіжного мистецтва» або на кафедрі ТІМ ХДАДМ.

## **НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ**

Блокнот/зошит для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word або LibreOffice.

## **МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ**

**Метою** викладання навчальної дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» є набуття студентами системних теоретичних знань з розвитку архітектури та образотворчого мистецтва (графіки, монументального та станкового живопису та скульптури) від давнини до початку ХХІ ст.

**Завданням** вивчення дисципліни «Історія зарубіжного мистецтва» є набуття студентами усвідомлення специфіки різних видів образотворчого мистецтва, етапності розвитку мистецтва та особливостей стилів, видів та жанрів мистецтва.

### **Загальні компетентності (ЗК)**

- ЗК5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.  
ЗК6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.  
ЗК 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.  
ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.  
ЗК 12. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

### **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)**

- СК2. Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки.

СК8. Здатність проводити аналіз та систематизацію зібраної інформації, діагностику стану збереженості матеріально предметної структури твору мистецтва, формулювати кінцеву мету реставраційного втручання.

СК9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.

СК11. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій.

### **Програмні результати навчання**

ПРН5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

ПРН 9. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

ПРН14. Трактувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.

ПРН 15. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

## **ОПИС ДИСЦИПЛІНИ**

Програма курсу у ІІ семестрі спрямована на формування у здобувачів базових знань з історії розвитку образотворчого мистецтва та архітектури від бароко до початку ХХІ ст., ознайомлення з культурними доробками провідних країн світу, шедеврами мистецтва, історією їх створення.

Дисципліна вивчається протягом 1-го курсу (5 кредитів ECTS, 150 навчальних годин, в тому числі 60 годин – аудиторні: 32 години лекційні й 28 годин семінарських занять, та 90 годин – самостійних). Всього курс має 4 модулі та 16 тем.

**Семестр ІІ:** 16 – лекції, 14 – семінарські заняття, 30 – самостійна робота, 8 годин — консультації екзаменаційні.

### **ІІ семестр:**

#### **МОДУЛЬ 1. Мистецтво Європи Нового часу**

**Тема 9.** Мистецтво XVII ст. Бароко. Голландія.

**Тема 10.** Мистецтво XVII ст. Іспанія. Караваджизм.

**Тема 11.** Мистецтво XVIII ст. Франція. Класицизм. Рококо.

**Тема 12.** Мистецтво XVIII ст. Англія.

#### **МОДУЛЬ 2. Мистецтво Європи XIX – ХХІ ст.**

**Тема 13.** Мистецтво XIX ст. Французьке мистецтво.

**Тема 14.** Мистецтво XIX ст.

**Тема 15.** Мистецтво XX ст.

**Тема 16.** Сучасне західноєвропейське та американське мистецтво

## **ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ**

Теми розкриваються шляхом лекційних, семінарських та контрольних занять. Самостійна робота здобувачів вищої освіти спрямована на завершення семінарських завдань. Зміст самостійної роботи складає пошук додаткової інформації та її аналіз, підготовка усних доповідей за семінарськими темами дисципліни.

Система оцінювання має накопичувальний характер, а саме отримання певного балу за кожну тему дисципліни (семінар, контрольна).

## **ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ**

Формою контролю у ІІ семестрі є іспит. Для складання іспиту необхідним є пройти проміжний контроль у формі поточної перевірки процесу самостійної роботи, а також виконання контрольних робіт. Накопичувальний мінімальний бал складає 40.

### **ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ**

| Національна | Бали   | ECTS | Диференціація А (внутрішня) | Національна                         | Бали  | ECTS |
|-------------|--------|------|-----------------------------|-------------------------------------|-------|------|
| відмінно    | 90–100 | A    | A+ 98–100                   | задовільно                          | 64–74 | D    |
|             |        |      | A 95–97                     |                                     | 60–63 | E    |
|             |        |      | A- 90–94                    | незадовільно                        | 35–59 | FX   |
| добре       | 82–89  | B    |                             | незадовільно (повторне проходження) | 0–34  | F    |
|             | 75–81  | C    |                             |                                     |       |      |

### **ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ**

Роботи, які здаються з порушенням терміном здачі без поважних причин та попередження викладача, оцінюються на нижчу оцінку. Письмові творчі роботи повинні виконуватись здобувачами самостійно. Заборонене списування під час виконання письмових робіт та заліку.

### **СИСТЕМА БОНУСІВ**

Передбачено додаткові бали за творчі підходи щодо виконання отриманих завдань (1-3 бали), участь у науково-практичних конференціях (10 балів).

### **ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА**

Під час занять здобувачам освіти необхідно вимкнути звук на мобільних телефонах. У разі форс-мажорних обставин можливе перенесення заняття на інший вільний день за попередньою домовленістю обох сторін.

### **АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ**

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися правил академічної добросесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної добросесності не толеруються. Якщо під час проміжного контролю помічено списування, здобувач(ка) вищої освіти втрачає право отримати бали за тему і складає її під час заліку, отримуючи не більше 50% балів від максимальних за цю частину.

**Корисні посилання:** <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/statyya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

<https://drive.google.com/drive/folders/1rx4lMRGOJdPhYbl-Y6EUcKCRd9jEeUc5>

### **РОЗКЛАД КУРСУ**

| Тиждень | Тема | Вид заняття | Зміст                                    | Години | Рубіжний контроль | Деталі  |
|---------|------|-------------|--|--------|-------------------|---------|
| 1       | 9    | лекція      | Мистецтво XVII ст. Бароко. Голландія.    | 2      |                   | Лекція  |
| 2       | 9    | семінар     | Мистецтво XVII ст. Бароко. Голландія.    | 2      | Доповідь          | Семінар |
| 3       | 10   | лекція      | Мистецтво XVII ст. Іспанія. Караваджизм. | 2      |                   | Лекція  |

|    |    |         |   |   |                              |          |
|----|----|---------|---|---|------------------------------|----------|
| 4  | 10 | семінар | Мистецтво XVII ст.<br>Іспанія. Караваджизм.                   | 2 | Доповідь                     | Семінар  |
| 5  | 11 | лекція  | Мистецтво XVIII ст.<br>Франція. Класицизм.<br>Рококо.         | 2 |                              | Лекція   |
| 6  | 11 | семінар | Мистецтво XVIII ст.<br>Франція. Класицизм.<br>Рококо.         | 2 | Доповідь<br>та<br>тестування | Семінар  |
| 7  | 12 | лекція  | Мистецтво XVIII ст.<br>Англія.                                | 2 |                              | Лекція   |
| 8  | 12 | семінар | Мистецтво XVIII ст.<br>Англія.                                | 2 | Доповідь                     | Семінар  |
| 9  | 13 | лекція  | Мистецтво XIX ст.<br>Французьке мистецтво.                    | 2 |                              | Лекція   |
| 10 | 13 | семінар | Мистецтво XIX ст.<br>Французьке мистецтво.                    | 2 | Доповідь                     | Семінар  |
| 11 | 14 | лекція  | Мистецтво XIX ст.   | 2 |                              | Лекція   |
| 12 | 14 | семінар | Мистецтво XIX ст.   | 2 | Доповідь                     | Семінар  |
| 13 | 15 | лекція  | Мистецтво XX ст.  | 2 |                              | Лекція   |
| 14 | 15 | семінар | Мистецтво XX ст.  | 2 | Доповідь<br>та<br>тестування | Семінар. |
| 15 | 16 | лекція  | Сучасне<br>західноєвропейське та<br>американське<br>мистецтво | 2 |                              | Лекція   |
|    |    | Іспит   |   |   |                              |          |

## РОЗПОДІЛ БАЛІВ

| Тема | Форма звітності   | Бали |
|------|---|------|
| 9    | Доповідь на обрану тему з переліку запитань з теми: «Мистецтво XVII ст. Бароко. Голландія».                                 | 5    |
| 10   | Доповідь на обрану тему з переліку запитань з теми: «Мистецтво XVII ст. Іспанія. Караваджизм».                              | 5    |
| 11   | Доповідь на обрану тему з переліку запитань з теми: «Мистецтво XVIII ст. Франція. Класицизм. Рококо» та тестове опитування. | 5    |
| 12   | Доповідь на обрану тему з переліку запитань з теми: «Мистецтво XVIII ст. Англія».   | 5    |
|      | Модульна контрольна робота №1   | 20   |
| 13   | Доповідь на обрану тему з переліку запитань на тему: «Мистецтво XIX ст. Французьке мистецтво».                              | 5    |
| 14   | Доповідь на обрану тему з переліку запитань на тему: «Мистецтво   | 5    |

|    |  |     |
|----|--|-----|
|    | XIX ст.».  |     |
| 15 | Доповідь на обрану тему з переліку запитань з теми: «Мистецтво ХХ ст.» та тестове опитування . | 5   |
|    | Модульна контрольна робота №2  | 25  |
|    | Іспит  | 20  |
|    | Всього балів   | 100 |

## КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ

| Бали |        | Критерії оцінювання   |
|------|--------|---|
|      | 0-100  |   |
| A+   | 95-100 | Студент(ка) в повному обсязі опанував(ла) теоретичний матеріал з тем, надав(ла) додаткові матеріали та приклади за темою/темами. На семінарських (практичних) заняттях чітко та змістово відповідав(ла) на запитання та на додаткові питання. Своєчасно та на відмінно виконав(ла) усі модульні контрольні роботи. Брав(ла) активну участь в обговореннях вивченого матеріалу. На відмінно склав(ла) іспит.                                 |
| A    | 90-94  | Студент(ка) в повному обсязі опанував(ла) теоретичний матеріал з тем, надав(ла) додаткові матеріали та приклади за темою/темами. На семінарських (практичних) заняттях чітко та змістово відповідав(ла) на запитання та на додаткові питання. Своєчасно та на відмінно виконав(ла) усі модульні контрольні роботи, допустив 1-3 негрубих помилки. Брав(ла) активну участь в обговореннях вивченого матеріалу. На відмінно склав(ла) іспит.  |
| B    | 82-89  | Студент(ка) в повному обсязі опанував(ла) теоретичний матеріал з тем. На семінарських (практичних) заняттях чітко відповідав(ла) на запитання та на додаткові питання, але допускався(лася) деяких похибок. Своєчасно та на достатньому рівні виконав(ла) усі модульні контрольні роботи, допустив(ла) до 5 негрубих помилок. Брав(ла) активну участь в обговореннях вивченого матеріалу. На достатньому рівні склав(ла) іспит.             |
| C    | 75-81  | Студент(ка) в не повному обсязі опанував теоретичний матеріал з тем. На семінарських (практичних) заняттях відповідав(ла) на запитання, але допускався(лася) деяких похибок та не відповідав(ла) на додаткові запитання. З затримкою та/або на задовільному рівні виконав(ла) модульні контрольні роботи, допустив(ла) багато помилок. Брав(ла) посередню участь в обговореннях вивченого матеріалу. На задовільному рівні склав(ла) іспит. |
| D    | 64-74  | Студент(ка) в достатньому обсязі опанував(ла) теоретичний матеріал. Завдання рубіжного контролю (модульні контрольні роботи) виконувались не своєчасно та/або на низькому рівні. Під час семінарських (практичних) занять були значні труднощі з відповідями на запитання. На задовільному рівні склав(ла) іспит, допускаючи багато грубих помилок та неточностей.  |
| E    | 60-63  | Студент(ка) в малому обсязі опанував(ла) теоретичний матеріал. Завдання рубіжного контролю виконувались не своєчасно та/або на низькому рівні з допущенням грубих помилок. Під час семінарських (практичних) занять не було відповідей на запитання та на низькому рівні складений іспит.   |

|    |       |   |
|----|-------|---|
| FX | 35-59 | Студент(ка) в малому обсязі опанував(ла) теоретичний матеріал з тем. Завдання рубіжного контролю виконані не в повному обсязі та на низькому рівні. Під час семінарських (практичних) занять не було відповідей на запитання. Іспит не складений. |
| F  | 0-34  | Повний пропуск рубіжного контролю та невиконання завдань (обов'язкове повторне вивчення дисципліни)   |

Оцінюванню підлягають завдання семінарських занять та виконання контрольних робіт. У результаті виставляється загальна оцінка з кожної теми.

Оцінка за семінарські заняття (за кожну тему) складає від 0 до 5 балів. Модульний контроль 1 оцінюється у 20 балів, модульний контроль 2 – 25 балів. Загальна максимальна кількість за модуль – 40 балів. У випадку, коли завдання до семінарських занять виконуються несвоєчасно без поважної на те причини, максимальна оцінка за тему знижується.

В оцінці теоретичних знань студентів враховуються такі моменти: достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна); ґрунтовність обізнаності з основними поняттями, принципами, законами, правилами; зрозумілість основного завдання запитання; логічність викладу матеріалу; обґрунтованість основних положень власних міркувань; уміння інтегрувати та диференціювати знання.

Оцінка за іспит складає 20 балів.

Максимальна оцінка за дисципліну складає 100 балів.

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Окрім рекомендованого списку літератури, на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

### Основна:

1. Аалтонен Г. Історія архітектури [пер.з англ.. М.Кошкіна]. Х.: Фактор, 2012. 256 с.
2. Безклубенко С. Д. Всезагальна теорія та історія мистецтва. К. : Б. в., 2003. 261 с.
3. Годж С. Коротка історія мистецтва / пер. з англ. П.Мигаль. Львів: Вид-во Старого Лева, 2021. 224 с.
4. Гомбріх Е.Г. Оповідь про мистецтво/ пер. з англ. А.Накорчевський. Київ: ArtHuss, 2024. 664 с.
5. Конопльова О. В. Мистецтво, архітектура та містобудування Західної Європи доби Відродження: навчальний посібник / О. В. Конопльова; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. Харків: ХНАМГ, 2013. 162 с.
6. Куліш О. Історія зарубіжного мистецтва. ЧНУ ім. Б. Хмельницького 2015 р. 276 с.
7. Панфілова О. Г., Рублевська Н.В., Тарасюк І.І. Історія зарубіжного мистецтва: навчально-методичний посібник. Ч. 1. Тернопіль : Вектор, 2016. 171 с.
8. Фартінг Ф. Історія мистецтва. Харків: Віват, 2019. 576 с.
9. Ходж А.Н. Історія мистецтва. Живопис від Джотто до наших днів [пер. з англ]. Харків: Фактор, 2012. 208с.
10. Чешир Л. Ключові моменти в мистецтві / Пер. з англ. І.Павленко. Київ: Book Chef, 2021. 176с.
11. Шевнюк О.Л. Історія мистецтв: навч. посіб. Київ: Освіта України, 2015. 451 с.
12. Gombrich E. The Story of Art. Phaidon Press; 16th edition. 1995. 688 p.
13. 30,000 Years of Art: The Story of Human Creativity across Time and Space. Phaidon, 2019. 640 p.

**Додаткова:**

14. Березіна І. В.Історія зарубіжного мистецтва: навч. посіб. для студентів мистец. спец.;  
М-во освіти і науки України, Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка. Кам'янець-Подільський : Сисин О. В. : Абетка, 2015. 75 с.
15. Декоративно-прикладне мистецтво / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич. Львів : Світ, 1992. 271с.
16. Декоративно-ужиткове мистецтво : Слов. Т. 1. А - К / Я. П. Запаско, І. В. Голод, В. І. Білик, Я. О. Кравченко, С. П. Лупій, Ф. П. Любченко, І. А. Мельник, Чарновський , Р. Т. Шмагало; ред.: Я. П. Запаско; Львів. акад. мистец. Наук.-дослід. сектор. Каф. історії і теорії мистецт. Л. : Афіша, 2000. 366 с.
17. Декоративно-ужиткове мистецтво: Слов. Т. 2. Л - Я / Я. П. Запаско, І. В. Голод, В. І. Білик, Я. О. Кравченко, С. П. Лупій, В. Ф. Любченко, І. А. Мельник, О. О. Чарновський, Р. Т. Шмагало; ред.: Я. П. Запаско; Львів. акад. мистец. Львів: Афіша, 2000. 399 с.
18. Степанова О. В музеях світу. Київ: Артанія Нова, 2004.